

درس ۱

*مذکر و مؤنث

اسم مذکر نشانه ای ندارد. جَبَل ، صَفَّ اسم مؤنث را با (ة) می شناسیم. شَجَرَة ، وَرْدَة ، زینب ، بِنْت (ة) ندارند ولی مؤنث اند .

باسم اشاره به کسی یا چیزی اشاره می کنیم .

اسم اشاره به نزدیک: هذا ، هذه (این) هذا قلمٌ . هذه نافذةٌ .

اسم اشاره به دور: ذَلكَ ، تَلكَ (آن) ذَلكَ طالبٌ . تَلكَ جميلةٌ

زبان عربی ۲۸ حرف دارد چهار حرف (گ چ پ ژ) در زبان عربی نوشتاری فصیح وجود ندارد .

درس ۱

*مثنی یا تشبیه

بر دو چیز یا بردو شخص دلالت می کند.

به آخر کلمه مفرد (ان ، یَن) اضافه می کنیم تا مثنی ساخته شود .

اسم اشاره به مثنی : هَذانِ (مذکر) هاتانِ (مؤنث)

هَذانِ کتابانِ . این دو دو کتاب است . (اینها کتاب هستند .)

هاتانِ بنتانِ . این دو دو دختر است . (اینها دختر هستند .)

حرکات وعلامت ها در عربی : فتحه - کسره - ضمه - سکون - تنوین

بربیش از دو شامل می شود بر ۳ نوع است .

۱. جمع مذکر سالم : با اضافه کردن (ون ، ین) به آخر کلمه مفرد ساخته می شود .

معلم : معلمون (معلم ها)
معلم : معلمین

۲. جمع مونث سالم : با اضافه کردن (ات) به آخر کلمه مفرد ساخته می شود .

طالبة : طالبات (دانش آموزان دختر)

۳. جمع مکسر: قاعده خاصی برای ساخت این جمع وجود ندارد . شکل مفرد کلمه در این جمع تغییر می کند .

مسجد: مساجد
رجل : رجال

***اسم های اشاره به جمع : هولاء
اولئك

هولاء معلمون . اینان معلم اند .
اولئك معلمون . آنان معلم اند . هولاء شهداء . اینان شهیدند

هولاء معلمات .
اولئك معلمات .
اولئك شهداء .

***کلمه پرسشی هل ، أ (آیا)

درس ۲

در جواب (هل ، أ) از نَعَمْ (بله) لا (نه) استفاده می کنیم .

هل هذا معلمٌ؟
أهي في المدرسة؟

نعم هذا معلمٌ .
نعم هي في المدرسة .

لا هذا طالبٌ .
لا هي في البيت .

*** کلمه پرسشی مَنْ (چه کسی ، کیست) ؟

برای سوال درباره انسان بکار می رود.

اگر پرسیم او کیست ؟ می گوئیم: مَنْ هُوَ؟ هُوَ طَالِبٌ. یا مَنْ هِيَ؟ هِيَ مَعْلَمَةٌ.

*** کلمه پرسشی لِمَنْ (مال چه کسی ، مال چه کسانی) ؟

درباره مالکیت سوال می کند .

در جواب لِمَنْ از ل استفاده می کنیم .

لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟ لِعَلِيٍّ

*** کلمه پرسشی ما (چه چیزی، چیست) ؟

برای سوال در مورد غیر انسان بکار می رود.

ما بصورت ماذا ، ماهُوَ ، ماهِيْ ؟ نیز بکار می رود .

ماذا في الصورة؟

ما هُوَ؟

ما هي؟

*** ما هي الحقيقة؟

*** ما هو الموضوع؟

*** (هُوَ هِيَ) بعد از ما معنی نمی شود به شرطی که بعد از هُوَ ، هِيَ کلمه یا عبارتی بیاید.

کلمه أَيْنَ برای پرسش در مورد مکان بکار می رود .

در جواب أَيْنَ از:

فَوْقَ: بالا	عِنْدَ: نزد	عَلَى: بر روی	وَرَاءَ: پشت سر
تَحْتَ: پایین	حَوْلَ: پیرامون	هُنَا: این جا	عَلَى الْيَسَارِ: در چپ
أَمَامَ: مقابل	بَيْنَ: میان	هُنَاكَ: آنجا	عَلَى الْيَمِينِ: در راست
جَنبَ: کنار	فِي: در توی	خَلْفَ: پشت سر	استفاده می کنیم

برای اینکه پرسیم اهل کجایی؟ از (مِنْ أَيْنَ ؟) استفاده می کنیم . و به دو شکل جواب می دهیم .

أنا مِنْ تَبْرِيزَ .
أنا تَبْرِيزِي .

اصطلاح عَلَيكَ بِالصَّبْرِ : به دو صورت (بر تو لازم است ، تو باید صبر کنی .) معنی می شود

**کلمه پرسشی کم (چند)

درس ۳

در جواب کم عدد می آید . کم کتاباً فی المَحْفَظَةِ؟ اَرْبَعَةٌ کُتِبَ . کم معلمةً فی المدرسة؟ ثَلَاثُ مَعْلَمَاتٍ .

واحد	واحد
إِثْنَان	إِثْنَان
ثَلَاثَة	ثَلَاث
أَرْبَعَة	أَرْبَع
خَمْسَة	خَمْس
سِتَّة	سِتّ
سَبْعَة	سَبْع
ثَمَانِيَة	ثَمَانِي
تِسْعَة	تِسْع
عَشْرَة	عَشْر
إِحْدَى عَشْرَة	أَحَد عَشْر
إِثْنَا عَشْرَة	إِثْنَا عَشْر

ضمیر کلمه ای است که به جای اسم می نشیند تا از تکرار آن جلوگیری کند .

حسینٌ معلّمٌ . هُوَ فِی الْبیتِ

من: أنا

تو: أَنْتَ ، أَنْتِ

او: هُوَ ، هِیَ

ما: نَحْنُ

شما: أَنْتُمْ ، أَنْتُمَا (مثنی) أَنْتُمْ ، أَنْتِنَّ

ایشان: هُمْ ، هُمَا (مثنی) هُمْ ، هُنَّ

فعل ماضی : اول شخص مفرد ، دوم شخص مفرد همراه با ضمیر

اول شخص مفرد ← * ذَهَبْتُ : رفتم

دوم شخص مفرد ← * ذَهَبْتَ ، ذَهَبْتِ : رفتی

* ضمیر:أنا (من) * * أَنْتَ ، أَنْتِ (تو)

درس ۵

فعل ماضی سوم شخص مفرد همراه با ضمیر

سوم شخص مفرد ← ذَهَبَ ، ذَهَبَتْ : رفت

ضمیر: هُوَ ، هِیَ (او)

درس ۶

ما + فعل ماضی = ماضی منفی ما ذَهَبَ : نرفت

فعل ماضی اول شخص جمع همراه با ضمیر

اول شخص جمع ← ذَهَبْنَا : رفتیم

درس ۸

ضمیر: نَحْنُ (ما)

فعل ماضی دوم شخص جمع همراه با ضمیر

دوم شخص جمع ← *ذَهَبْتُمَا ، ذَهَبْتُمَا (مثنی) * ، *ذَهَبْتُمْ ، ذَهَبْتُمْ : رفتید

درس ۹

* ضمیر: أَنْتُمْ (شما دونفر) ، *أَنْتُمْ ، أَنْتُمْ (شما چند نفر)

فعل ماضی سوم شخص جمع همراه با ضمیر

سوم شخص جمع ← *ذَهَبُوا ، ذَهَبُوا (مثنی) * ، *ذَهَبُوا ، ذَهَبُوا : رفتند

درس ۱۰

* ضمیر: هُمَا (آن دو) ، * هُم ، هُنَّ (آنها چند نفر)

الألوان (مونث)	الألوان (مذکر)	الفصول	الأيام
سوداء	أسود: سياه	الربيع: بهار	السبت : شنبه
بيضاء	أبيض: سفيد	الصيف: تابستان	الأحد: يكشنبه
خضراء	أخضر: سبز	الخريف: پاییز	الاثنين: دوشنبه
حمراء	أحمر: سرخ	الشتاء: زمستان	الثلاثاء: سه شنبه
زرقاء	أزرق: آبی		الأربعاء: چهارشنبه
صفراء	أصفر: زرد		الخميس: پنجشنبه
			الجمعة: جمعه

قواعد عربی پایه هشتم

نحوه ساخت فعل مضارع (درس ۲)

سوم شخص مفرد فعل ماضی (خَرَجَ) به اولش اَ ، تَ ، یَ ، نَ اضافه می کنیم .

أَخْرَجُ تَخْرُجُ يَخْرُجُ نَخْرُجُ

درس ۲

اول شخص مفرد ← * أَذْهَبُ : می روم

دوم شخص مفرد ← * تَذْهَبُ ، تَذْهَبِينَ : می روی

* ضمیر: أنا (من) * أَنْتَ ، أَنْتِ (تو)

درس ۳

* فعل مستقبل

سَ + فعل مضارع در ترجمه فارسی فعل مستقبل (آینده) از خواهم ، خواهی ، خواهد ، خواهیم ، خواهید خواهند استفاده می کنیم .

سَوْفَ + فعل مضارع مثال برای اول شخص مفرد فعل مستقبل : سَأَخْرُجُ : خارج خواهم شد
سَوْفَ أَخْرُجُ : خارج خواهم شد

* فعل و ضمیر سوم شخص مفرد و اول شخص جمع

سوم شخص مفرد ← * يَذْهَبُ ، تَذْهَبُ : می رود

درس ۴

اول شخص جمع ← * نَذْهَبُ : می رویم

* ضمیر: هُوَ ، هِيَ (او) * نَحْنُ (ما)

* کاربرد دو گانه (ما)

درس ۵

ما برای پرسش ؟

ماهذا؟ هذا كتابٌ .

ما برای منفی کردن فعل ماضی

ما ذَهَبَ : نرفت

* کلمه پرسشی لِمَاذَا؟ (برای چه ، چرا)

درس ۶

* منفی کردن فعل مضارع

در جواب لِمَاذَا از لَأَنْ یا لِ اسْتِفَادَه می کنیم .

لِمَاذَا يَسْجُدُ اللهُ؟ لِلشُّكْرِ لِمَاذَا تَنْظُرُونَ إِلَى السَّمَاءِ؟ لِأَنَّنا نَبْحَثُ عَنِ الشَّمْسِ .

لا + فعل مضارع = مضارع منفی لا يذهب : نمی رود

* فعل و ضمیر دوم شخص جمع

دوم شخص جمع ← * تَذَهَبَانِ ، تَذَهَبَانِ (مثنی) * تَذَهَبُونَ ، تَذَهَبْنَ : می روید

* ضمیر: أَنْتُمْ (شما دو) * أَنْتُمْ أَنْتُنَّ (شما چند نفر)

درس ۷

* کلمه پرسشی مَتَى؟ (کی ، چه وقت ، چه زمانی)

در جواب کلمه پرسشی مَتَى همیشه زمان می آید .

مَتَى نَصْرُ اللهِ؟ قَرِيباً مَتَى ذَهَبْتَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ أَمْسَ غَداً

* فعل سوم شخص جمع در اول جمله همیشه بصورت مفرد می آید.

الطَّالِبَانِ يَدْخُلَانِ الْمَدْرَسَةَ . يَدْخُلُ الطَّالِبَانِ الْمَدْرَسَةَ .

*فعل و ضمير سوم شخص جمع

سوم شخص جمع ← *يَذْهَبَانِ ، تَذْهَبَانِ (مثنى) *يَذْهَبُونَ ، يَذْهَبْنَ : می روند درس ۸
*هُمَا : (آن دو) *هُمُ ، هُنَّ (آنها چند نفر)

*کلمه پرسشی کَيْفَ؟ (چگونه، چطور) درس ۹

در جواب کَيْفَ حالات می آید.

كَيْفَ تَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ بِالسَّيَّارَةِ مَسْرُورًا بِسُرْعَةٍ ضَاحِكًا و.....

برای کلمه عِنْدَ لَ می توان ازمعنی دارد استفاده کرد.

عِنْدِي: دارم لَكُمْ: دارید لِلَّهِ صَبْرٌ كَثِيرٌ. خدا صبر بسیاری دارد.

واحد	واحدة	الأوّل	الأولى
إثنان	إثنتان	الثّاني	الثّانية
ثلاث	ثلاثة	الثّالث	الثّالثة
أربع	أربعة	الرّابع	الرّابعة
خمس	خمسة	الخامس	الخامسة
ست	ستة	السّادس	السّادسة
سبع	سبعة	السّابع	السّابعة
ثمانى	ثمانية	الثّامن	الثّامنة
تسع	تسعة	التّاسع	التّاسعة
عشر	عشرة	العاشر	العاشرة
أحد عشر	إحدى عشرة	الحادى عشر	الحادية عشر
إثنا عشر	إثنتا عشرة	الثّانى عشر	الثّانية عشر

نکته ها

**هرگاه با سوم شخص مفرد یا سوم شخص جمع در زبان عربی از ما سوال کنند با همان سوم شخص مفرد و سوم شخص جمع جواب می دهیم .

**هرگاه با دوم شخص مفرد در زبان عربی از ما سوال کنند با اول شخص مفرد جواب می دهیم .

**هرگاه با دوم شخص جمع در زبان عربی از ما سوال کنند با اول شخص جمع جواب می دهیم .

باسمه تعالی

*قواعد درس به درس کتاب عربی نهم

درس ۲

وزن کلمات

اگر حروف اصلی (ریشه) کلمه ای را تشخیص بدهیم پیدا کردن وزن آن کلمه آسان است.

برای پیدا کردن حروف اصلی کلمه کافی است برای آن کلمه یک هم خانواده پیدا کنیم.

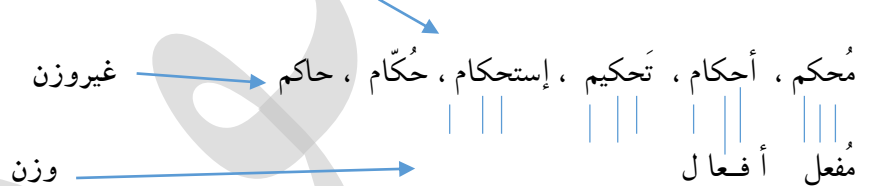
به حروف مشترک در کلمات هم خانواده حروف اصلی می گوئیم.

مُحکَم ، أَحکام ، تَحکیم ، إِستحکام ، حُکام ، حاکم و..... حروف مشترک این کلمات (حکم)

به حروف غیر از حروف اصلی حروف زائد یا حروف اضافی می گویند.

برای اینکه وزن کلمه ای را پیدا کنیم ، در زبان عربی از کلمه فعل استفاده می کنیم. فعل را زیر حروف اصلی

قرار می دهیم و حروف زائد را به آن اضافه می کنیم. مثال:

* وزن و غیر وزن از نظر تعداد حروف و حرکه باید باهم مساوی باشند.

در کلمه « اکتشاف »

به حرف « ک » فاء الفعل

به حرف « ش » عین الفعل

به حرف « ف » لام الفعل می گوئیم.

انجام دادن کاری را خواستن.

فعل امر از فعل مضارع دوم شخص مفرد و دوم شخص جمع ساخته می شود.

مراحل ساخت فعل امر

۱. حرف « تَ » را از اول فعل مضارع برمی داریم.
 ۲. به جای « تَ » ا، أُ می گذاریم.
 ۳. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.
- اکنون از فعل های زیر فعل امر بسازید.

تَذْهَبُ:

تَذْهَبِينَ:

تَخْرُجُ:

تَخْرُجِينَ:

تَجْلِسُ:

تَجْلِسِينَ:

مراحل ساخت فعل امر

۱. حرف « تَ » را از اول فعل مضارع برمی داریم.
۲. به جای « تَ » ا، أُ می گذاریم.
۳. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.
- ۴* حرف آخر فعل مضارع در دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود.
اکنون از فعل های زیر فعل امر بسازید.

تَذْهَبَانِ:

تَذْهَبَانِ:

تَجَلْسُنَ:

تَخْرُجُونَ:

توجه

- *** « نَ » دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود. (هیچ تغییری نمی کند.)
- *** « نَ » اگر جزء سه حرف اصلی (ریشه) فعل باشد حذف نمی شود بلکه ساکن می شود.

فعل نهی (دوم شخص مفرد)

از انجام کاری باز داشتن.

از فعل مضارع ساخته می شود.

مراحل ساخت فعل نهی (امر منفی)

۱. به اول فعل مضارع « لا » اضافه می کنیم.

۲. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.

اکنون از فعل های زیر فعل نهی (امر منفی) بسازید.

تَذْهَبُ:

تَذْهَبِينَ:

تَخْرُجُ:

تَخْرُجِينَ:

تَجْلِسُ:

تَجْلِسِينَ:

مراحل ساخت فعل نهی (امر منفی)

۱. به اول فعل مضارع « لا » اضافه می کنیم.

۲. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.

*۳. حرف آخر فعل مضارع در دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود.

اکنون از فعل های زیر فعل نهی (امر منفی) بسازید.

تَذْهَبَانِ:

تَذْهَبَانِ:

تَجَلْسُنَ:

تَخْرُجُونِ:

توجه

*** « ن » دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود. (هیچ تغییری نمی کند.)

*** « ن » اگر جزء سه حرف اصلی (ریشه) فعل باشد حذف نمی شود بلکه ساکن می شود.

*موصوف و صفت

درس ۷

*مضاف و مضاف الیه

ترجمه به فارسی عبارت عربی یکی از راههای تشخیص موصوف و صفت و مضاف مضاف الیه است.

مثال: بَحْرٌ كَبِيرٌ. دریایی بزرگ ، دریای بزرگی ،

حالا به اول عبارت فوق در ترجمه فارسی « این » و به آخرش « تر است » اضافه می کنیم. چون معنی می دهد موصوف و صفت است.

مثال: بابُ الْيَتِيمِ. درِ خانه

حالا به اول عبارت فوق در ترجمه فارسی « این » و به آخرش « تر است » اضافه می کنیم. چون معنی نمی دهد مضاف و مضاف الیه است.

اگر در عبارت عربی موصوف و مضاف الیه و صفت باهم باشند در ترجمه فارسی مضاف الیه بعد از صفت می آید.

مثال: آلُه الطَّاهِرِينَ. خاندان پاکش

*موارد قابل توجه درباره موصوف و صفت

الْكِتَابُ الصَّغِيرُ موصوف « ال » دارد باید صفت هم « ال » داشته باشد.

شَجَرَةٌ كَبِيرَةٌ موصوف « ة » دارد باید صفت هم « ة » داشته باشد.

الْمُعَلِّمَانِ النَّطِيفَانِ موصوف « مثنی » است باید صفت هم « مثنی » باشد.

طَالِبٌ مُجْتَهِدٌ موصوف « علامت » دارد باید صفت هم « علامت » داشته باشد.

ماضی ساده که بحث آن در پایه هفتم کتاب عربی ارائه گردید. مثال: ذَهَبْتُ = رفتم

*ماضی استمراری

كَانَ + فعل مضارع = ماضی استمراری

مثال: كُنْتُ أَذْهَبُ = می رفتم

به صرف فعل ناقص « كَانُ » دقت کنید

مفرد	جمع
↓	↓
كُنْتُ	كُنَّا
كُنْتَ ، كُنْتِ	كُنْتُمْ ، كُنْتُنَّ (جمع)
كَانَ ، كَانَتْ	كَانُوا ، كَانُوا ، كَانُوا (جمع)

اگر هریک از فعل های ناقص « كَانُ » را با فعل مضارع مناسب خود بکار ببریم ماضی استمراری بدست

می آید. مثال: كُنْتُ تَخْرُجِينَ خَارِجًا می شدی

درس ۹

* برای بیان ساعت در زبان عربی دانستن اعداد ترتیبی ۱۲- ۱ و به عبارتی ۲۴- ۱۳ لازم است.

كَمِ السَّاعَةِ (مَا السَّاعَةُ) ؟ بیان ساعت از ۱-۲۴

۱. السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ .	۱۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ عَشْرَةَ .
۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ .	۱۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ عَشْرَةَ .
۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ .	۱۵. السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ عَشْرَةَ .
۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ .	۱۶. السَّاعَةُ السَّادِسَةُ عَشْرَةَ .
۵. السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ .	۱۷. السَّاعَةُ السَّابِعَةُ عَشْرَةَ .
۶. السَّاعَةُ السَّادِسَةُ .	۱۸. السَّاعَةُ الثَّمَانِيَةُ عَشْرَةَ .
۷. السَّاعَةُ السَّابِعَةُ .	۱۹. السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ عَشْرَةَ .
۸. السَّاعَةُ الثَّمَانِيَةُ .	۲۰. السَّاعَةُ الْعَشْرُونَ .
۹. السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ .	۲۱. السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۰. السَّاعَةُ الْعَاشِرَةُ .	۲۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۱. السَّاعَةُ الْحَادِيَةَ الْعَشْرَةَ .	۲۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةَ الْعَشْرَةَ .	۲۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةَ وَالْعَشْرُونَ .

دانش آموزان عزیز سه مورد زیر را برای بیان ساعت به عنوان الگو و نمونه یاد بگیرند کافی است

- السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ. → بیان ساعت بصورت کامل
- السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ وَالرُّبْعُ . → ۱۵ دقیقه مانده به ساعت یک
- السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ إِلَّا رُبْعًا . → ۱۵ دقیقه از ساعت یک گذشته